

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЉУДСКА ПРАВА
ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

**ПРЕДМЕТ МАРЧИЋ И ШЕСНАЕСТ ДРУГИХ
ПОДНОСИЛАЦА ПРЕДСТАВКЕ против СРБИЈЕ**

(Представка бр. 17556/05)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

30. октобар 2007. године

*Ова пресуда ће постати правоснажна у околностима предвиђеним чланом 44.
став 2. Конвенције. Могуће су редакторске промене.*

У предмету Марчић и шеснаест других подносилаца представке против Србије,

Европски суд за људска права (Друго одељење) заседајући у већу у чијем су саставу били:

гђа Ф. ТУЛКЕНС, *председник* (F. TULKENS),

г. А. В. БАКА (A. V. BAKA),

г. Г. БОНЕЛО (G. BONELLO),

г. И. КАБРАЛ БАРЕТО (I. CABRAL BARRETO),

г. М. УГРЕКХЕЛИДЗЕ (M. UGREKHELIDZE),

гђа А. МУЛАРОНИ (M. MULARONI),

г. Д. ПОПОВИЋ, *судије*

и гђа С. ДОЛЕ, (S. DOLLÉ), *секретара Одељења,*

после већања на затвореној седници одржаној 9. октобра 2007. године,

изриче следећу пресуду, која је усвојена на тај дан:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (бр. 17556/05) против Државне заједнице Србија и Црна Гора, чији је следбеник Србија од 3. јуна 2006. године (видети став 34 у даљем тексту), коју су Суду поднели по члану 34 Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту “Конвенција”) г. Србислав Марчић и шеснаест других подносилаца представке (у даљем тексту “подносиоци представке”, видети став 4 у даљем тексту), дана 5. маја 2005. године.

2. Подносиоце представке је пред Судом заступао г. Д. Видосављевић, адвокат из Лесковца. Владу Државне заједнице Србија и Црна Гора а, касније, Владу Србије (у даљем тексту “Влада”) заступао је њен заступник, г. С. Царић.

3. Дана 12. јануара 2006. године Суд је одлучио да Владу обавести о представци. Примењујући члан 29 став 3 Конвенције, решио је да донесе одлуку о прихватљивости и основаности представке истовремено.

ЧИЊЕНИЦЕ

4. Подносиоци представке, г. Србислав Марчић (први подносилац представке), г. Стеван Костић (други подносилац представке), г. Славко Пешић (трећи подносилац представке), г. Радослав Песић (четврти подносилац представке), г. Часлав Стошић (пети подносилац представке), г. Сретен Стојановић (шести подносилац представке), г. Будимир Стајић (седми подносилац представке), г. Петар Песић (осми подносилац представке), г. Слађан Станисављевић (девети подносилац представке), г. Бранко Динић (десети подносилац представке), г. Саһип Демић (једанаести подносилац представке), г. Драган Живковић (дванаести подносилац представке), г. Драган Николић (тринаести подносилац представке), г. Зоран Станојевић (четрнаести подносилац представке), г. Миле Миленковић (петнаести подносилац представке), гђа Бранка Мирчић (шеснаести подносилац представке) и гђа Љиљана Петровић (седамнаести подносилац представке) су сви, у релевантном

тренутку, били грађани Државне заједнице Србија и Црна Гора а живели су у Владичином Хану, Сурдулици, Релинцу, Сувој Морави, Сувој Морави, Прекодолцу, Владичином Хану, Равној Реци, Сувој Морави, Сурдулици, Владичином Хану, односно Владичином Хану.

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

A. Грађанска парница и стечајни поступак

5. Осамдесетих година двадесетог века сви подносиоци представке су били, сем дванаестог, шеснаестог и седамнаестог, запослени у Механизацији, основној организацији удруженог рада државног предузећа под називом Ерозија, које се налазило у Владичином Хану, Србија.

6. Отац дванаестог подносиоца представке као и отац шеснаестог и седамнаестог подносиоца представке такође су радили за истог послодавца али су они преминули 1994. године, односно 2001. године.

7. Неодређеног дана горе наведени радници покренули су парнични поступак против Механизације код Основног суда удруженог рада у Врању, захтевајући исплату плата које су зарадили док су радили на једном пројекту у Ираку.

8. Дана 10. марта 1988. године Окружни привредни суд у Лесковцу је покренуо стечајни поступак против Механизације (дужник), а његова одлука објављена је у Службеном листу Социјалистичке Савезне Републике Југославије од 8. априла 1988. године.

9. Изгледа да је исти суд неколико дана пре овог датума покренуо посебан стечајни поступак против Ерозије.

10. Дана 10. октобра Основни суд удруженог рада је обавестио Окружни привредни суд о захтевима тужилаца који су били изражени у америчким доларима (УСД).

11. Дана 15. октобра 1990. године Окружни привредни суд је признао ове захтеве како следи: УСД 5.240,80 за првог подносиоца представке; УСД 4.980,80 за другог подносиоца представке; УСД 2.269,30 за трећег подносиоца представке; УСД 3.244,95 за четвртог подносиоца представке; УСД 4.935,55 за петог подносиоца представке; УСД 839,00 за шестог подносиоца представке; УСД 4.872,95 за седмог подносиоца представке; УСД 4.181,20 за осмог подносиоца представке; УСД 5.055,85 за деветог подносиоца представке; УСД 5.003,55 за десетог подносиоца представке; УСД 2.838,10 за једанаестог подносиоца представке; УСД 5.173,25 за оца дванаестог подносиоца представке; УСД 4.186,80 за тринаестог подносиоца представке; УСД 4.768,40 за четрнаестог подносиоца представке; УСД 4.800,00 за петнаестог подносиоца представке и УСД 3.447,50 за оца шеснаестог и седамнаестог подносиоца представке.

12. Дана 27. децембра 1990. године, узимајући у обзир девизни курс и део уновчене стечајне масе за расподелу, Окружни привредни суд је донео званичну одлуку са тачно наведеним износима у југословенским динарима (ЈУ Дин.) које дужник треба да плати: ЈУ Дин. 2.139,00 првом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 2.031,00 другом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 925,00 трећем подносиоцу представке; ЈУ Дин. 1.323,00 четвртог подносиоцу представке; ЈУ Дин. 2.013,00 петом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 342,00 шестом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 1.988,00 седмом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 1.705,00

осмом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 2.062,00 деветом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 2.041,00 десетом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 1.157,00 једанаестом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 2.110,00 за оца дванаестог подносиоца представке; ЈУ Дин. 1.708,00 тринаестом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 1.945,00 четрнаестом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 1.956,00 петнаестом подносиоцу представке; ЈУ Дин. 1.406,00 за оца шеснаестог и седамнаестог подносиоца представке. Сви износи су требали да буду плаћени у року од петнаест дана од датума када је одлука Округног привредног суда постала правоснажна.

13. Дана 12. фебруара 1991. године одлуку Округног привредног суда је потврдио Виши привредни суд Србије и она је тиме постала правоснажна.

14. Изгледа да су подносиоци захтева накнадно обавестили Округни привредни суд да би били спремни да прихвате 40% вредности њихових захтева у америчким доларима (видети став 11 у горњем тексту).

15. Дана 13. марта 1996. године односно 28. августа 2001. године, Општински суд у Владичином Хану је прогласио дванаестог, шеснаестог и седамнаестог подносиоца представке за законске наследнике њихових очева.

16. Дана 13. децембра 2004. године подносиоци представке су упутили допис Округном привредном суду тражећи приступ судском спису, копију званичне одлуке којом се закључује стечајни поступак, доказ да је та одлука, ако је донета, објављена у Службеном листу и додатни примерак „насловне стране“ судског списка којом се изричито назначује да је тај поступак завршен.

17. У одговору, они су добили само оверени примерак „насловне стране“ судског списка којом се изричито назначује да је поступак о коме је реч закључен.

18. Дана 7. марта 2005. године и 1. априла 2005. године подносиоци представке су се жалили Округном привредном суду и председнику Вишег привредног суда Србије. Тражили су да се поступак убрза и указали да предмет није решен више од 16 година и да тек треба да добију додељене износе.

19. Изгледа да је дужник измирио захтеве свих других поверилаца у стечајном поступку.

Б. Остале релевантне чињенице

20. Влада је доставила примерак обрасца који је издао Секретаријат Округног привредног суда, који, *inter alia*, садржи датум „27. децембар 1990. године“ поред стандардне штампане рубрике под насловом „ по окончању свих односа из стечајног поступка“.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

А. Прописи о унутрашњој организацији судова

1. *Правилник о унутрашњем пословању судова (објављен у Службеном гласнику Републике Србије – Сл. гласник РС – бр. 91/93, 27/95 и 29/00)*

21. Чланови 209 и 210, *inter alia*, наводе да се посебни знаци морају ставити поред регистарског броја предмета, означавајући да је поступак закључен.

2. Судски пословник (објављен у Сл. гласнику РС бр. 65/03 и 115/05)

22. Пословник из 2003. године је ставио ван снаге Пословник из 1993. године у јулу 2003. године.

23. Чланови 236 и 237 Пословника из 2003. године одговарају, у релевантном делу, тексту горе наведених чланова 209 и 210 Пословника из 1993. године.

Б. Релевантне одредбе које се тичу стечајног поступка

24. У складу са чланом 146 Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији, који је објављен у Службеном листу Социјалистичке Федеративне Републике Југославије – Сл. лист СФРЈ – бр. 84/89, као и у Службеном листу Савезне Републике Југославије – Сл. лист СРЈ – бр. 37/93 и 28/96 и чланом 120 каснијег Закона о стечајном поступку из 2004. године, који је објављен у Сл. гласнику РС бр. 84/04, стечајни суд мора да изврши исплату повериоцима *ex officio* у року од петнаест дана одмах пошто одлука о расподели дужничке масе постане правоснажна.

25. Према члану 99 Закона из 1989. године и члану 73 Закона из 2004. године, почев од датума покретања стечајног поступка, против истог дужника се не може покренути посебан извршни поступак у вези са главним захтевима поверилаца, док се сваки поступак који може бити у току мора прекинути.

26. У складу са члановима 149 и 151 Закона из 1989. године, као и чланом 125 Закона из 2004. године, стечајни суд ће усвојити званичну одлуку по закључењу стечајног поступка. Ова одлука ће се затим објавити у Службеном листу и доставити надлежном државном органу ради „регистрације“.

В. Закон о основама својинско правних односа (објављен у Сл. листу СФРЈ бр. 6/80 и 36/90; Сл. листу СРЈ бр. 29/96 и Сл. гласнику РС бр. 115/05)

27. Члан 20 предвиђа да се имовина може стећи *ex lege*, законском трансакцијом, наслеђивањем или на основу одлуке коју је држава донела у складу са законом.

28. Члан 36 предвиђа да се имовина преминулог преноси *ex lege* на законске наследнике у тренутку смрти.

Г. Релевантне одредбе Закона о наслеђивању

29. Члан 130 Закона о наслеђивању из 1974. године (објављен у Службеном листу Социјалистичке Републике Србије – Сл. лист СРС бр. 52/74, 1/80 и 25/82) као и члан 212 став 1 каснијег Закона о наслеђивању из 1995. године (објављен у Сл. гласнику РС бр. 46/95) предвиђају да се имовина преминулог преноси *ex lege* на законске наследнике у тренутку смрти.

Д. Закон о облигационим односима (објављен у Сл. листу СФРЈ бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89 као и у Сл. листу СРЈ бр. 31/93)

30. Члан 371 предвиђа да сви захтеви застаревају у року од десет година, сем ако овај закон не предвиђа другачије.

31. Члан 379 став 1 предвиђа, *inter alia*, да сви захтеви признати правоснажном судском одлуком застаревају у року од десет година, укључујући и оне захтеве који би иначе застарели у краћем временском року.

32. Члан 360 став 3 предвиђа да суд неће узимати у обзир да ли је дати захтев застарео сем ако и док дужник у том смислу не стави одређену примедбу.

Ђ. Релевантне одредбе Закона о судијама

33. Релевантне одредбе овог закона наведене су у пресуди *В. А. М. против Србије* (бр. 39177/05, став 70, 13. март 2007. године).

Е. Суд Србије и Црне Горе и сукцесија Државне заједнице Србија и Црна Гора

34. Релевантне одредбе у вези са Судом Србије и Црне Горе и сукцесијом Државне заједнице Србија и Црна Гора наведене су у пресуди *Матијашевић против Србије* (бр. 23037/04, ставови 12, 13 и 16 – 25, 19. септембар 2006. године).

ПРАВО

I. СМРТ ПРВОГ ПОДНОСИОЦА ПРЕДСТАВКЕ

35. Први подносилац представке је преминуо дана 31. марта 2006. године.

36. Даном 10. маја 2006. године Општински суд у Владичином Хану је прогласио супругу првог подносиоца представке, госпођу Марицу Марчић, за његовог јединог законског наследника.

37. Даном 30. маја 2006. године гђа Марчић је обавестила Суд да жели да остане настави поступак који је покренуо њен супруг.

38. Влада је оспорила овај захтев.

39. С обзиром на релевантно домаће законодавство (видети став 29 у горњем тексту), као и на чињеницу да она има „дефинитиван материјални интерес“ у стечајном поступку у питању (видети, *mutatis mutandis*, *Ahmet Sadik против Грчке*, пресуда од 15. новембра 1996. године, *Извештаји о пресудама и одлукама 1996-V*, став 26), Суд налази да, без обзира на друге прелиминарне примедбе Владе, гђа Марчић има основ да настави поступак уместо њеног супруга.

40. Према томе, сама гђа Марчић ће у даљем тексту бити први подносилац представке.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 1 ПРОТОКОЛА БР. 1

41. Подносиоци представке су се жалили, према члану 1 Протокола бр. 1, на немогућност да се њихови захтеви изврше, пошто је исплате наложио Окружни привредни суд правоснажном одлуком од 27. децембра 1990. године.

Члан 1 протокола бр. 1 гласи како следи:

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.“

А. Прихватљивост

1. *Ratione temporis*

42. Влада је приметила да је стечајни поступак завршен 27. децембра 1990. године (видети став 20 у горњем тексту) и указала да је тужена држава ратификовала Протокол бр. 1 дана 3. марта 2004. године. Она је такође потврдила да нема доказа да је одлука о окончању стечајног поступка објављена у Службеном листу, али је затим истакла да је, у сваком случају, право подносилаца представке на извршење одлуке Округног привредног суда застарело са 12. фебруаром 2001. године, у складу са чланом 371 Закона о облигационим односима (видети ставове 30, 31, 12 односно 13 у горњем тексту). Према томе, представка је са Конвенцијом у целини некомпатибилна *ratione temporis*.

43. Подносиоци представке су оспорили ове тврдње.

44. Суд примећује да, по признању Владе, одлука о окончању стечајног поступка никада није објављена у Службеном листу, без обзира на изричите домаће захтеве (видети став 26 у горњем тексту). Друго, не постоји доказ да је Округни привредни суд икада донео одлуку ове врсте. Треће, у судском спису Округног привредног суда нема унетих података који указују на то да је поступак о коме је реч завршен (видети ставове 16 – 17 и 21 – 23 у горњем тексту). Четврто, стандардна штампана рубрика и датум на које се Влада позива у ставу 20 у горњем тексту су недовољно јасни да би ово додатно расветлили, посебно с обзиром на чињеницу да је сама одлука Округног привредног суда од 27. децембра 1990. године постала правоснажна дана 12. фебруара 1991. године. Суд према томе закључује да се мора сматрати да спорни стечајни поступак још траје.

45. Најзад, Суд сматра да захтеви подносилаца представке да се изврши одлука Округног привредног суда нису застарели. Посебно, наведени суд је био а и даље је у обавези *ex officio* да изврши своје одлуке (видети став 24 у горњем тексту) а, у сваком случају, он је могао усвојити ову примедбу једино да ју је изричито поставио дужник (видети став 32 у горњем тексту).

46. Због тога се притужбе подносилаца представке не могу прогласити некомпатибилним *ratione temporis* према члану 35 став 3 Конвенције. Сходно томе, примедбе Владе у том смислу се морају одбити.

2. *Ratione personae*

47. Влада је приметила да први, дванаести, шеснаести и седамнаести подносилац представке нису признати као повериоци у оквиру стечајног поступка. Представка је стога у односу на ова лица била некомпатибилна *ratione personae*.

48. Ова четири подносиоца представке су оспорила примедбе Владе позивајући се на члан 35 Закона о имовини.

49. Суд примећује да подносиоци представке у питању заиста нису признати као повериоци у наведеном поступку. Међутим, он такође примећује да релевантно домаће законодавство предвиђа да се имовина преминулог преноси *ex lege* на наследнике у тренутку смрти, и сматра да се примедба Владе према члану 1 Протокола бр. 1 мора одбити (видети став 28 у горњем тексту као и, *mutatis mutandis*, *Kuljanin protiv Хрватске* (одлука), бр. 77627/01, 3. јун 2004. године).

3. Исцрпљеност домаћих правних средстава

50. Влада је изнела да подносиоци представке нису исцрпели сва делотворна правна средства. Посебно, они нису тражили извршење правоснажне одлуке Округног привредног суда у складу са Законом о извршном поступку. Даље, подносиоци представке се нису жалили на одлагање о коме је реч Надзорном одбору Врховног суда нити су поднели посебну притужбу Суду Србије и Црне Горе (видети ставове 33 – 34 у горњем тексту). Најзад, они се нису посебно позвали на члан 1 Протокола бр. 1 пред домаћим органима.

51. Подносиоци представке су оспорили делотворност ових средстава и подсетили на начело *iura novit curia*.

52. Суд је већ утврдио да се притужбе Надзорном одбору Врховног суда и Суду Србије и Црне Горе не могу сматрати делотворним у смислу његове утврђене судске праксе према члану 35 став 1 Конвенције (видети, *mutatus mutandis*, *B. A. M. против Србије*, цитиран у горњем тексту, ставови 85 – 88 и 119, 13. март 2007. године). Он не види ни један разлог да одступи од овог става у конкретном случају. Суд такође сматра да је Закон о извршном поступку био нерелевантан, с обзиром да је искључиво било на Округном привредном суду да изврши своју одлуку од 27. децембра 1990. године (видети ставове 24 и 25 у горњем тексту). Најзад, пошто подносиоци представке нису имали на располагању делотворна правна средства, Суд примећује да је њихов наводни пропуст да се посебно ослоне на члан 1 Протокола бр. 1 пред домаћим судовима постао споран. На основу горе наведеног, Суд сматра да се примедба Владе мора одбацити.

4. Закључак

53. Суд сматра да притужбе подносилаца представке нису очигледно неосноване у смислу члана 35 став 3 Конвенције и не налази други основ да их прогласи неприхватљивим.

Б. Основаност

1. Аргументи које су изнеле стране

54. Влада је тврдила да није било повреде члана 1 протокола бр. 1. Посебно, спорно неизвршење је у оквиру надлежности Суда *ratione temporis* само неких три године. У том периоду и после четрнаест година претходне неактивности, подносиоци представке су поднели само три притужбе домаћим судским органима. Стечајни поступак је такође био веома сложен, с обзиром на број поверилаца и потешкоће при утврђивању тачних износа њихових односних захтева. Најзад, чак и под претпоставком да су подносиоци имали „имовину“ у оквиру значења члана 1 Протокола бр. 1, не може се сматрати да су накнадно били „лишени“ исте пошто наводно лишавање само по себи „није коначно“.

55. Подносиоци представке су приметили да нису обавезни да подносе поновљене притужбе због закашњења о коме је реч пошто постоји *ex officio* обавеза на страни Округног привредног суда да изврши сопствену правоснажну одлуку. Даље, наведени суд није предузео одговарајуће мере да успешно и брзо оконча спорни поступак. Најзад, подносиоци представке су се позвали на члан 20 Закона о имовини (видети став 27 у горњем тексту) и истакли да су лишени своје имовине почев од фебруара 1991. године, од када је одлука Округног привредног суда од 27. децембра 1990. године постала правоснажна.

2. Релевантна начела

56. Суд примећује да „захтев“ може да представља „имовину“ у смислу члана 1 Протокола бр. 1 ако је довољно утврђено да се може извршити (видети *Burdov против Русије*, бр. 59498/00, став 40, ЕЦХР 2002-III). Он даље подсећа да је обавеза државе да користи сва доступна законска средства на располагању како би се правоснажна судска одлука извршила, чак и у случајевима који укључују судски спор између приватних странака (видети, *mutatus mutandis, Fuklev против Украјине*, бр. 4855, став 96, ЕЦХР 2002-VII). Најзад, Суд подсећа да држава мора обезбедити *Украјине*, бр. 4855 да се поступци предвиђени релевантним домаћим законодавством морају у потпуности поштовати (видети *Fuklev против Украјине*, цитиран у горњем тексту, став 91), без непотребног одлагања, и да је целокупан систем извршења делотворан и по закону и у пракси.

3. Оцена Суда

57. Суд примећује да одлука Округног привредног суда од 27. децембра 1990. године, иако правоснажна и извршна од фебруара 1991. године, тек треба да се изврши. Штавише, спорна ситуација је трајала више од три године и седам месеци од када је тужена држава ратификовала Протокол бр. 1 дана 3. марта 2004. године, до датума усвајања ове пресуде, што је период који спада у надлежност овог Суда *ratione temporis*.

58. Суд даље примећује да се, како би се утврдила оправданост закашњења о коме је реч, мора узети стање предмета на дан ратификације (видети, *mutatus mutandis, Styranowski против Пољске*, пресуда од 30. октобра 1998. године, *Извештаји* 1998-VIII) и примећује да је на дан 3. марта 2004. године неизвршење на које се жали већ било нерешено скоро тринаест година.

59. Најзад, Суд примећује чињеницу да није било покушаја да се изврши одлука Округног привредног суда у целом овом периоду, иако не постоји доказ да се ово закашњење може приписати недостатку средстава код дужника што би, да су постојала, до сада требало да има за резултат закључење стечајног поступка, као и престанак дужника као правног лица (видети став 26 у горњем тексту). Најзад, не постоји ништа што указује да је спорни поступак посебно сложен нити да је право подносилаца представке на извршење наведене одлуке постало застарело (видети став 45 у горњем тексту).

60. У таквим околностима и без обзира да ли је дужник и даље државно предузеће, Суд сматра да српски судски органи нису обезбедили извршење одлуке Округног привредног суда од 27. децембра 1990. године. Он према томе налази да је тужена држава спречила подносиоце представке да приме новац који су они очекивали по закону. Сходно томе дошло је до повреде члана 1 Протокола бр. 1.

III. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6 КОНВЕНЦИЈЕ

61. С обзиром на свој став у вези са чланом 1 Протокола бр. 1, Суд проглашава идентичне притужбе подносилаца представке прихватљивим према члану 6 став 1 али не налази да је потребно да се оне разматрају посебно према овој одредби што се тиче основаности (видети, *mutatus mutandis, Davidescu против Румуније*, бр. 2252/02, став 57, 16. новембар 2006. године).

IV ПРИМЕНА ЧЛАНА 41 КОНВЕНЦИЈЕ

62. Члан 41 Конвенције предвиђа:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

63. Подносиоци представке су тражили правично задовољење у својој представи коју су поднели 5. маја 2005. године али нису испоштовали правило 60 Пословника Суда као и члан 5 односних Практичних упутстава?? После тога. Сходно томе, Суд сматра да не постоји потреба да им се по том основу додели било каква сума (видети *Apostol против Грузије*, бр. 40765/02, став 70, ЕЦХР 2006).

64. Мора се, међутим, приметити да пресуда којом Суд налази повреду Конвенције или њених протокола намеће туженој држави законску обавезу не само да односним лицима плати суме додељене путем правичног задовољења односним лицима, већ и да изабере, уз надзор Комитета министара, опште и/или, према случају, појединачне мере које ће бити усвојене у њеном домаћем правном поретку како би се утврђена повреда окончала (исто, став 71).

65. С обзиром на свој став у овом конкретном случају, Суд сматра да тужена држава мора обезбедити, одговарајућим средствима, извршење одлуке Окружног привредног суда од 27. децембра 1990. године (исто, ставови 72 и 73).

ИЗ ГОРЕ НАВЕДЕНИХ РАЗЛОГА, СУД ЈЕДНОГЛАСНО

1. *Проглашава* представку прихватљивом,
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 1 Протокола бр. 1,
3. *Утврђује* да је потребно да се притужба посебно разматра према члану 6 став 1 Конвенције,
4. *Утврђује* да тужена држава, у року од три месеца од датума када ова пресуда постане правоснажна, у складу са чланом 44 став 2 Конвенције, обезбеди, одговарајућим средствима, извршење одлуке Окружног привредног суда од 27. децембра 1990. године.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 30. октобра 2007. године у складу са правилом 77 ставови 2 и 3 Пословника Суда.

С. ДОЛЕ (S. DOLLÉ)
Секретар

Ф. ТУЛКЕНС (F. TULKENS)
Председник